

Nazwa przedmiotu: Instrument główny		
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Instrumentalny	Punkty ECTS Ilość godzin	60 180
Kierunek: Instrumentalistyka	Specjalność: akordeon	
Katedra Instrumentów Dętych, Perkusji i Akordeonu	Status przedmiotu: obowiązkowy	
Forma zajęć: wykład	Język: polski	
Poziom studiów: stacjonarne I st.	Rok/semestr I-III/I-VI	
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Instrumentów Dętych, Perkusji i Akordeonu	
Prowadzący zajęcia	prof. Jerzy Kaszuba dr hab. Stanisław Miłek	
Cele przedmiotu	<p>Głównym celem nauczania studentów gry na akordeonie jest przygotowanie dla potrzeb kultury muzycznej i pedagogiki muzycznej /szkolnictwo muzyczne I stopnia po uzyskaniu przygotowania pedagogicznego/licencjatów sztuki – instrumentalistów solistów akordeonistów; absolwent powinien być przygotowany do podjęcia studiów II stopnia.</p> <p>Cele szczegółowe, zgodne z założonymi treściami programowymi zakładają opanowanie: umiejętności wszechstronnego rozwijania i doskonalenia techniki instrumentalnej, pamięci odtwórczej, wyobraźni i wrażliwości muzycznej; praktyczne poznanie repertuaru zróżnicowanego pod względem epoki i stylu; wykształcenie twórczych umiejętności kreowania dzieła muzycznego oraz krytycznej oceny własnych osiągnięć w zakresie sztuki wykonawczej, umiejętności transkrybowania utworów, realizowania dawnych i współczesnych technik kompozytorskich, notacji oraz czytania nut a vista, praktycznych umiejętności związanych z przyszłą działalnością artystyczną oraz upowszechnianiem wartości estetycznych sztuki muzycznej; umiejętności organizacji samodzielnej pracy nad wyznaczonymi zadaniami artystycznymi;</p> <p>Przygotowanie do egzaminu dyplomowego.</p>	
Wymagania wstępne	<ul style="list-style-type: none"> • Brak przeciwwskazań zdrowotnych do kontynuowania nauki gry na instrumencie • Umiejętności i wiedza określona w Informatorze w wymogach egzaminacyjnych na studia pierwszego stopnia, weryfikowana w czasie egzaminów wstępnych • Na konkursowym egzaminie z instrumentu kandydat powinien przedstawić program zróżnicowany pod względem stylów i form złożony z literatury oryginalnej i transkrybowanej (poziom ostatnich lat szkoły muzycznej II st.); ponadto wykazać się umiejętnością samodzielnego przygotowania utworu w warunkach klauzurowych oraz gry à Vista. 	
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU		
Semestr I i II		
Studenci I roku studiów, niezależnie od poziomu umiejętności wyniesionych ze szkoły średniej, mogą wymagać korekty aparatu gry i postawy przy instrumencie; potrzebna jest również analiza ich		

stopnia zaawansowania technicznego na instrumencie, by w sposób świadomy poprzez odpowiedni dobór materiału technicznego i literatury z repertuaru akordeonowego korygować ew. mankamenty oraz rozwijać technikę gry obu rąk; podobnie potrzebna jest diagnoza dot. stopnia opanowania umiejętności czytania nut, gry á vista, szybkości i samodzielności przygotowywania nowego materiału – stosownie do dokonanej oceny koncentracja procesu dydaktycznego na indywidualnych potrzebach studentów.

Semestr III i IV

Kontynuacja i doskonalenie zadań techniczno-wykonawczych z I roku z położeniem nacisku na ich korelację ze świadomą pracą nad adekwatną interpretacją utworów; systematyzacja podstawowych sposobów artykulacji, ze szczególnym podkreśleniem specyficznie akordeonowych technik artykulacji miechowo-palcowej /różnego rodzaju tremolanda miechowe; ożywianie dźwięku poprzez vibrato, gliss. na dźwięku itp./; notacja muzyki współczesnej XX i XXI wieku dla akordeonu; dla studentów grających na akordeonie klawiszowym obowiązkowo 1 semestr gry na akordeonie z klawiaturą izomorficzną; praca nad budowaniem „stałego” repertuaru i gotowości koncertowej studenta.

Semestr V

Indywidualna praca ze studentami koncentrująca się na rozwijaniu ich mocnych stron, uzupełnianiu braków repertuarowych, korygowaniu mankamentów technicznych i ogólnie muzycznych; samodzielne próby transkrybowania utworów z muzyki dawnej i współczesnej; samodzielne opracowanie utworu, przygotowanie i wykonanie podczas publicznej prezentacji; budowanie „stałego” repertuaru i gotowości koncertowej cd.

Semestr VI

Przygotowanie recitalu na dyplomowy egzamin licencjacki – student powinien zaprezentować program zawierający utwory z repertuaru akordeonowego: oryginalne i transkrybowane, zróżnicowane stylistycznie i formalnie; podsumowanie bazy stałego repertuaru studenta, nakreślenie kierunków specjalizacji repertuarowej.

Kategorie efektów	EFEKTY UCZENIA SIĘ
K_W02	posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością;
K_W04	posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób;
K_W05	orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dziedziny lub dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także Internetu i e-learningu)
K_W07	rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania
K_W08	posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych
K_W09	posiada wiedzę dotyczącą muzyki współczesnej
K_W10	posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoją specjalnością;
K_W11	posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego ewentualnej konserwacji i strojenia itp.
K_W13	posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania

	wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru
K_W15	posiada wiedzę definiującą, wyjaśniającą i ilustrującą fundamentalne zasady i koncepcje teorii sztuki muzycznej oraz kultury fizycznej;
K_U01	dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych
K_U02	jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej
K_U03	wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem
K_U04	posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów
K_U05	posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów
K_U06	posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wieku
K_U07	jest przygotowany do współpracy z innymi muzykami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym
K_U09	posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy
K_U10	opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla swojego instrumentu (intonacja, precyzja itp.)
K_U11	przyswoił sobie dobre nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny
K_U12	poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego
K_U13	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metroritmicznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów
K_U15	posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych
K_U16	posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego
K_U17	dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami z nich wynikającymi
K_U18	wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal)
K_K02	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji
K_K03	posiada umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów
K_K04	posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury
K_K05	jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy

	społeczne, naukowe i etyczne oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej
K_K09	w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną
K_K10	umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki
K_K12	jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów
K_K13	w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania

Metody kształcenia	<p>wykład</p> <p>praca z tekstem i dyskusja w relacji Mistrz-uczeń</p> <p>rozwiązywanie zadań artystycznych</p> <p>praca indywidualna</p> <p>praca w grupach</p> <p>prezentacja nagrań CD i DVD</p> <p>uczenie się w oparciu o problem (PBL)</p> <p>wykorzystanie technik kształcenia na odległość (nauczanie zdalne, hybrydowe w sytuacji zaostżenia pandemii);</p> <p>inne metody stosowane przez prowadzącego: semestralne studenckie projekty dydaktyczno-artystyczne jako forma integrująca klasę (obowiązujące wszystkich studentów klasy) we wspólnym zadaniu – tematy projektów wynikają z aktualności życia muzycznego, związane bywają też np. z twórczością wybranych kompozytorów, z wybranymi formami muzycznymi itp.; projekt zakłada samodzielny wybór utworów, często samodzielne przez studentów opracowanie transkrypcji, opis pracy nad rozwiązywaniem problemów wykonawczych, forum dyskusyjne (seminaria, warsztaty), często we współpracy z muzykami innych specjalności, prezentację utworów na audycjach, koncertach i egzaminach</p>	
Metody weryfikacji efektów uczenia się	<ul style="list-style-type: none"> •przesłuchania, audycje, koncerty, egzaminy komisyjne •relacje z projektów semestralnych, recenzje z •uczestnictwa w imprezach kulturalnych, warsztatach, konferencjach •pisemna praca licencjacka, ustny egzamin licencjacki 	
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia	<p>Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).</p> <p>Obowiązkowym elementem zaliczenia przedmiotu jest publiczna prezentacja całości lub części programu na min. 2 audycjach lub koncertach oraz uczestnictwo w semestralnych projektach klasy</p>

		akordeonu.
	Warunki egzaminu	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie min. 11 pkt. w skali od 1 do 25. Egzamin, który polega na wykonaniu przygotowanego programu, przeprowadzany jest komisyjnie (min. 3 osoby). Semestr VI kończy się dyplomem licencjackim, który składa się z dwóch części: recitalu dyplomowego oraz egzaminu ustnego. Program recitalu dyplomowego powinien być zróżnicowany stylistycznie i obok transkrypcji, zawierać utwory oryginalnie napisane na akordeon

Literatura podstawowa

Wykaz repertuaru nie stanowi zamkniętego zestawu utworów i powinien być stale uzupełniany nowymi kompozycjami. Wyboru utworów dokonuje pedagog prowadzący klasę indywidualnie stosownie do zróżnicowanego poziomu zdolności i możliwości technicznych studentów, tak by program stymulował ich rozwój. Pozycje repertuarowe przeznaczone w oryginale na inne instrumenty mogą transkrybować we własnym zakresie pedagog oraz pod jego kierunkiem studenci. W muzyce transkrybowanej powinno się uwzględniać następujące obszary repertuarowe: utwory z epoki renesansu,– utwory z epoki baroku /w szczególności kompozycje J. S. Bacha z Das Wohltemperierte Klavier I, II, Suites francuskie i angielskie, Kunst der Fuge, kompozycje– J. F. Händla, sonaty klawesynowe D. Scarlattiego, kompozycje klawesynistów francuskich itp.; utwory z epok późniejszych J. Haydn, W. A. Mozart, F. Chopin, R. Schumann, H. Wieniawski, S. Moniuszko, M. Musorgski, C. M. von Weber, A. Rubinstein,– K. Szymanowski, W. Lutosławski, J. Szczerdin, J. Szamo, A. Chaczaturian, J. Rääts, M. Ginastera, B. Barber i in.

Wybór muzyki oryginalnej z nast. list i opracowań: Adamowicz-Kaszuba T., Puchnowski W. L.– Listy programowe; Warszawa, CEA 1996– Catalogue AKKORDEON 2001 Karthause-Schülling /dział I i II/.– Katalogi wydawnicze ASTRA Łódź 2010– Maurer, W., Akkordeon Bibliographie, Hohner Verlag, Trossingen, 1990 /dział 4, 5, 7, 9/. Morawicz P., Spis wydanych utworów kompozytorów polskich, ASTRA, Łódź 2012– Music für Akkordeon, Notenvertrieb, Heideweg 4, 2001 /str. 7–29, 49–72/. Pichura, J., Literatura akordeonowa. Rys historyczny do r. 1980, AM, Katowice, 1985.– Pichura, J., Śląscy twórcy muzyki akordeonowej, WSP, Częstochowa, 1997.– Rosińska, E., Polska literatura akordeonowa 1955–1996, AM, Warszawa, 1996 /str. 70-83, 98-100/.– Vertriebskatalog Akkordeon, Prokordeon, Hannover, 1989.– W obszarze muzyki oryginalnej XX i XXI wieku studenci powinni się zapoznać z twórczością kompozytorów: polskich (A. Krzanowski, B. Dowłasz, B. K. Przybylski, K. Olczak, B. Precz; A. Tuchowski; E. Bogusławski, E. Cienciała, Bargielski)– także z reprezentantami młodszego pokolenia m. in.: M. Majkusiak, B. Kaszuba, P. Książek, W. Blecharz) rosyjskich, ukraińskich, białoruskich (W. Zołotariow, W. Siemionow, A. Kusjakow, W. Nagajew, A. Repnikow, A. Chołminow, N. Czajkin, W. Własow)– czeskich i słowackich (P. Fiala, J. Hatrik, V. Trojan, J. Podprocky)– skandynawskich (N. V. Bentzon, T. Lundquist, O. Schmidt, P. Makkonen, J. Tiensuu)– niemieckich (H. Brehme, W. Jacobi, J. Ganzer, J. Löchter)– francuskich (A. Abbott, F. Angelis, J. Pacalet)– włoskich (N. Flagello, F. Fugazza)– amerykańskich (ze szczególnym uwzględnieniem twórczości A. Piazzolli).

Literatura uzupełniająca

T. Adamowicz-Kaszuba Muzyka programowa XX wieku w repertuarze akordeonowym, UMFC Warszawa, wyd. II 2008
I. J. Paderewski Pamiętniki, PWM Kraków 1975
red. P. Fiedorowicz Serotiuł Władysław Zołotariow. Los i Muza, wyd. Bogdan, Ternopil 2010 /office@bohđan-books.com/
W. L. Puchnowski Johann Sebastian Bach i akordeon [w:] Nowe trendy w edukacji muzycznej pod red. A. Białkowskiego, UMCS, Lublin 2005
E. Bogusławski, Akordeon w moich doświadczeniach twórczych w: prace naukowe WSP w Częstochowie, Akordeon u progu XXI wieku pod red. J. Pichury, Częstochowa 2003
E. Grabowska, J. Pichura, Problemy realizacji Sonat D. Scarlattiego na akordeonie koncertowym, ibidem.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

Rosińska E., Panorama polskiej twórczości akordeonowej, <http://www.amuz.gda.pl> The New Grove Dictionary of Music and Musicians, London 2000 lub wersja on-line.
Repozytoria prac dyplomowych, doktorskich i habilitacyjnych muzycznych uczelni krajowych oraz zagranicznych
Academic Search Premier
Cambridge Companions to Music
Classical Scores Library
Garland Encyclopedia of World Music Online
JSTOR
Naxos Music Library
New York Times Historical (1851-2007)
Oxford Music Online
Grove Music Online
Oxford Reference Online
Project MUSE
ProQuest Dissertations & Theses
RILM Abstracts of Music Literature (1967-Present only)
RIPM Retrospective Index to Music Periodicals with Full Text
International Music Score Library Project